

SCHOOLDOMEIN

jaargang 36
mei
2024

no.5

SPORTDOMEIN
ZORGDOMEIN
WIJKDOMEIN

Magazine voor de
perfecte leer-, werk- en
leefomgeving

Duurzaam en Circulair verbinden

KLASKE KRUK OVER HAAR CIRCULAIRE DRIJVEREN

Een betere toekomst voor
iedereen

ACADEMIE TIEN ALS IDEALE GEMEENSCHAP

Gezonde school met eigen
verantwoordelijkheid

BIOBASED BREDE SCHOOL BEESD

Verbinding uitgangspunt
op alle niveaus

INCLUSIEF IHP GEMEENTE DIJK EN WAARD

Een vaste koers varen
belangrijk

HOUTBOUW IN DE HISTORISCHE BINNENSTAD

Verbindende Campus Scolaire Echternach

Atelier PRO werkte aan een schoolgebouw dat uniek is voor Luxemburg: Campus Scolaire Echternach in Echternach, aan de rand van een middeleeuws stadscentrum, waarin duurzaamheid wordt gecombineerd met klimaatbestendigheid. Het nieuwe gebouw is in de zomer van 2023 in gebruik genomen.

Samen met lokale partner WW+ ontwierp het Nederlandse architectenbureau een brede basisschool met gedeeld ruimtegebruik in Echternach; een kleine gemeente op de grens tussen Luxemburg en Duitsland, met een middeleeuws karakter. Direct grenzend aan de historische binnenstad en de rivier de Sauer, bij de entree van het voetgangersgebied, ligt het nieuwe gebouw van de lokale basisschool: Campus Scolaire Millermoaler. Deze campus was nodig door groeiende leerlingenaantallen, waardoor het bestaande gebouw niet meer voldeed; de nieuwe campus huisvest de bovenbouw, een school voor speciaal onderwijs, een grote kantine voor de leerlingen en de buitenschoolse opvang. Daarbij is bewust gekozen voor houtbouw en voor een ontwerp op een verhoogde plint - dit laatste vanwege de locatie - in een bocht van de rivier.

MEERVOUDIG RUIMTEGEBRUIK

Door de verschillende functies in één gebouw te combineren ontstond er een compacte school

die qua opzet uniek is voor Luxemburg, waar basisschool en BSO normaal gescheiden zijn, en scholen voor speciaal onderwijs niet geïntegreerd zijn in het reguliere onderwijs. Bij de Campus Scolaire Echternach koos men juist bewust voor een 'geïntegreerd model', waarbij de verschillende instellingen één gebouw delen; daarbij is ook gekozen voor gedeeld ruimtegebruik - niet alleen vanwege het beperkte formaat van het plot, maar vooral omdat dit specifiek de vraag was van de opdrachtgever, de gemeente Echternach.

SAMEN NAAR EEN NIEUWE CAMPUS

Om deze onderwijsopzet in Luxemburg goed te laten 'landen' hebben atelier PRO en WW+ een traject met workshops opgezet, waarmee leraren en verzorgers, ouders en opvoeders samen met de gemeente vanaf het eerste begin betrokken waren bij het traject. Doel van deze workshops was om een gebouw te ontwikkelen dat binnen het budget paste en goed functioneerde voor de gebruikers, maar ook om alle betrokken partijen 'mee te nemen' in nieuwe manieren van werken en ruimtegebruik.

PROJECTINFORMATIE

Project
Campus Scolaire Echternach

Opdrachtgever
Gemeente Echternach

Architect
Atelier PRO architecten isw WW+

Installatie adviseur
Goblet Lavandier Et Associés

Akoestiek/bouwfysisch
Schroeder Et Associés

Constructeur
SGI Ingénierie

Bouwkosten
€ 27.958.000

Duurzaamheidskeurmerk
DGNB "gold"

Ingebruikname
voorjaar 2023

EEN COMPACT EN LICHT GEBOUW

Het eindresultaat is een compact schoolgebouw, op een compact schoolplein, dat zorgvuldig is ingepast tussen het historische centrum, de rivieroever en het heuvellandschap. Om ervoor te zorgen dat daglicht tot diep in het gebouw kan doordringen heeft atelier PRO grote vides ontworpen; ook liggen alle klaslokalen, onderwijsruimtes en kantoren aan de gevels. De taps toelopende vorm zorgt ervoor dat het volume minder massief oogt, waardoor het beter in de kleinschalige oude binnenstad past. Tegelijkertijd ontstaat in het gebouw zelf, tussen de lokalen, zo ruimte voor open leerpleinen en speelplekken die door de verschillende groepen gebruikt kunnen worden; door deze flexibele ruimtes werd het mogelijk het programma te verkleinen en daarmee de campus dus compacter te bouwen. Verschillende verdiepingshoogtes zorgen daarbij voor extra groene buitenruimte op het dak van de school - en een groter schoolplein voor de kinderen.

KLIMAATBESTENDIG BOUWEN

De gevel en de constructie zijn opgebouwd als hybride constructie. Op de verdiepingen zijn zowel de buitengevel, de binnenwanden en de vloeren uitgevoerd in massief hout, met alleen de stabiliteitswanden en de trappenhuiskernen in beton. De plint is juist geheel opgetrokken uit massieve prefab betonplaten en ligt 70 centimeter boven maaiveld, om waterschade bij hoogwater te voorkomen; doordat in de verhoogde plint ook openingen zijn meeontworpen, kan het water zelfs onder het gebouw doorstromen. Dat deze maatregelen geen overbodige luxe zijn bleek al

VISIE EN ONTWERP

tijdens de bouw, toen bij de overstromingen van zomer 2021 de Sauer buiten haar oevers trad; het terrein stond onder water, maar de nieuwe school bleef droog.

HOUTBOUW ALS BEWUSTE KEUZE

Voor de Campus Scolaire Echternach heeft atelier PRO er bewust voor gekozen om zoveel mogelijk met hout als bouw materiaal te werken, omdat dit het meest duurzaam is. Daarnaast zorgt het warme karakter van hout ervoor dat het gebouw kleinschaliger oogt; samen met de taps toelopende vorm zorgt dit ervoor dat de nieuwe school beter aansluit bij de omgeving. Bijzonder detail zijn de raamkozijnen, die van buiten in aluminium zijn uitgevoerd maar binnen in hout.

DUURZAAMHEID

Ook de compacte opzet maakt de Campus Scolaire een duurzaam gebouw. Door te werken met het geïntegreerde model wordt er bespaard op ruimte, op kosten en op het vervoer van de kinderen van en naar school. Daarnaast voldoet het gebouw aan de hoogste eisen van isolatie, is er ingezet op groene daken en daktuinen, en wordt er voor de energieopwekking gebruik gemaakt van PV panelen. Buitenzonwering houdt het gebouw koel en afgesloten, nachtopeningen zorgen voor ventilatie - bewuste keuzes voor bouwkundige 'low tech' oplossingen, in plaats van vol in te zetten op energieverbruikende techniek. Ter ondersteuning is er mechanische ventilatie, om zo te kunnen voldoen aan de eisen van 'Frisse Scholen'; in Luxemburg bestaan dit soort keurmerken nog niet, de Campus Scolaire Echternach neemt hiermee een voorschot op de toekomst. 🌱

👉 Kijk voor meer informatie op www.atelierpro.nl.